



Stichting  
Voortgezet  
Onderwijs  
Zeeuws-Vlaanderen

Postadres

Postbus 375  
4530 AJ Terneuzen

Adres

Oude Vaart 1  
4537 CD Terneuzen

T 0115 612 155

E [info@vozeeuwsvlaanderen.nl](mailto:info@vozeeuwsvlaanderen.nl)  
[www.vozeeuwsvlaanderen.nl](http://www.vozeeuwsvlaanderen.nl)

KvK 71916873

IBAN NL76 RABO 0330 8887 73  
BIC RABONL2U

Terneuzen, 27 september 2018

Betreft: consultatie wetsvoorstel Vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs  
Kenmerk: DvB / 18.006

Geachte mevrouw, heer,

Omdat de gestelde vragen in de internetconsultatie onvoldoende gelegenheid bieden om onze zorgen rond de invoering van de Vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs naar voren te brengen, willen wij met deze brief onze bedenkingen verwoorden.

Wanneer deze vereenvoudiging van het kostenstelsel zonder aanvullende maatregelen zal worden ingevoerd, zal dit onze scholen voor voortgezet onderwijs in de regio Zeeuws-Vlaanderen – met name de brede scholengemeenschappen in Hulst en Oostburg - onder grote druk zetten. Zoals u bekend is, zijn alle schoolbesturen voor voortgezet onderwijs in Zeeuws-Vlaanderen gefuseerd en heeft er een scholenfusie plaats gevonden tussen de twee scholen in Terneuzen. Er wordt nu hard gewerkt om het onderwijs efficiënter en effectiever in te richten waarbij de doelstelling om een volledig aanbod van voortgezet onderwijs, dat getypeerd kan worden als thuisnabij, kwalitatief onderscheidend en hoogwaardig onderwijs, voor de drie gemeenten van Zeeuws-Vlaanderen wordt gerealiseerd. Die doelstelling – die door alle betrokken overheden en het bedrijfsleven wordt onderschreven - loopt door de invoering van het nieuwe bekostigingsstelsel gevaar.

Voor de goede orde, ook wij zijn van mening dat de nieuwe bekostigingssystematiek in een aantal opzichten rechtvaardiger is, transparanter en eenvoudiger is en een betrouwbaarder richtsnoer voor beleid kan vormen. Waar het nieuwe bekostigingsstelsel echter geen rekening mee houdt, zijn de gevolgen voor met name de brede scholengemeenschappen in de zogenaamde krimpregio's. Met ruim 25% leerlingendaling is Zeeuws-Vlaanderen één van de grootste krimpregio's in Nederland.

De uitkomsten van de rekentool laten zien dat de gevolgen voor de brede scholengemeenschappen in Hulst, Oostburg en Terneuzen groot zijn:

Zwin College: - 4,2%

Voormalige ZSC: - 3,3% (vanaf 1 augustus 2018 Lodewijk College)

Voormalige De Rede: - 5,3% (vanaf 1 augustus 2018 Lodewijk College)

SKVOH: - 1,4% (vanaf 1 augustus Reynaertcollege en Praktijkschool Hulst)

Een negatief beeld dus voor Zeeuws-Vlaanderen met gemiddeld ruim - 3,5% ofwel een inkomstenvermindering van € 1,4 miljoen.

Onze brede scholengemeenschappen hebben een cruciale regionale functie doordat zij voor onze leerlingen goed bereikbaar zijn en alle reguliere schoolsoorten kunnen aanbieden. Het Zwin College, het Lodewijk College en het Reynaertcollege zijn na meerdere institutionele fusies tussen scholen in het verleden inmiddels de enige overgebleven brede

scholengemeenschap in de gemeente waar zij zijn gevestigd. Een belangrijke functie van het oude bekostigingsmodel was dat brede scholengemeenschappen hun volledige, brede onderwijsaanbod konden handhaven omdat zij door het structureel hogere subsidiebedrag per leerling voor sommige schoolsoorten, minder goed renderende afdelingen/schoolsoorten toch konden blijven aanbieden. In het nieuwe bekostigingsstelsel is dat niet meer het geval. Dit betekent dat besturen gedwongen worden minder goed renderende schoolsoorten/afdelingen te sluiten. Dit leidt tot verschraling van het aanbod in de krimpregio's in het algemeen en Zeeuws-Vlaanderen in het bijzonder. Hierdoor komt de leefbaarheid van de betreffende gemeenten onder steeds grotere druk, hetgeen het vestigingsklimaat voor bedrijven negatief zal beïnvloeden omdat (potentiële) werknemers zullen afhaken als er niet op een goed bereikbare afstand voortgezet onderwijs voor hun kinderen wordt aangeboden. Zeeuws-Vlaanderen kent een sterke economie met een stevig industrieel cluster. Die stevige economie komt onder druk te staan als de leefbaarheid van de regio wordt aangetast. Daarbij moet worden bedacht dat een verschraling van ons aanbod de concurrentiepositie van onze scholen ten opzichte van de scholen in Vlaanderen vlak over de grens met Zeeuws-Vlaanderen zal verslechteren, hetgeen zou kunnen leiden tot een extra daling van het leerlingaantal.

De afstanden in Zeeuws-Vlaanderen zijn groot (circa 80 kilometer tussen oost en west) en het openbaar vervoer is slecht geregeld en sluit niet aan op de schooltijden. De regio kent geen autosnelwegen en geen treinverbindingen. Het verdwijnen van afdelingen of schoolsoorten bij één van onze scholengemeenschappen kan er toe leiden dat leerlingen tot zo'n 30 tot 40 kilometer moeten gaan reizen om deze schoolsoort elders te kunnen volgen. Dat is een onaanvaardbare situatie ook wetende dat voor veel leerlingen een aantrekkelijk alternatief veel dichterbij hun woonplaats bestaat, namelijk het middelbaar onderwijs in Vlaanderen. Indien nog meer leerlingen voor het onderwijs in Vlaanderen kiezen, komt de economische basis onder de maatschappelijke voorzieningen in combinatie met de demografische krimp van het aantal leerlingen onder nog grotere druk te staan.

Voor een financieel gezonde scholengemeenschap zijn ongeveer 1200 leerlingen nodig. In een aantal krimpgebieden zullen scholengemeenschappen ondanks alle fusies en intensieve samenwerkingsvormen onder dat aantal benodigde leerlingen duiken. Bij het Zwin College in Oostburg is dat al jaren het geval. Door goed samen te werken en overlap te voorkomen kan er effectiever worden gewerkt. Maar er is voor de handhaving van een volledige onderwijsaanbod op een goed kwalitatief niveau een financieel vangnet nodig en dat ontbreekt geheel in het nieuwe bekostigingsstelsel. Daarbij pleiten wij niet voor een subsidieregeling zoals het primair onderwijs die kent voor kleine scholen, maar voor een regeling waarbij de betreffende scholen moeten voldoen aan een aantal duidelijke criteria. Het spreekt voor zich dat de nu voorgestelde overgangsregeling op geen enkele wijze voorziet in de hier genoemde structurele effecten van de voorgestelde nieuwe, vereenvoudigde bekostiging.

Wij vragen u nadrukkelijk om in een voorgestelde vangnetconstructie te voorzien, voordat de betreffende wetgeving van kracht wordt. In dit verband doen wij de suggestie om ook de mogelijkheden van aanvullende maatwerkbekostiging voor specifieke regio's te onderzoeken. Natuurlijk zijn wij bereid ons standpunt nader toe te lichten en mee te denken over oplossingen.

Met vriendelijke groet,



D. van Bennekom  
Voorzitter College van Bestuur